

STIJNS, Reimond, leraar, letterkundige (Mullem 10 mei 1850 - Sint-Jans-Molenbeek 12 december 1905).

Hij studeerde aan de Bisschoppelijke Normaal-school te Sint-Niklaas en werd onderwijzer, achtereenvolgens te Bevere, Mullem en Sint-Jans-Molenbeek. In 1884 werd hij aangesteld als studiemeester aan het Koninklijk Atheneum te Brussel, waar hij in 1890 werd benoemd tot leraar Nederlands.

Stijns speelde een actieve rol in het Vlaams geestelijk leven in het verfranste Brussel. Hij was een der medestichters van het letterkundig genootschap De Distel en actief lid van het Taalverbond. Samen met zijn broer Prosper en zijn vriend J.M. Brans richtte hij een tijdschrift op: Onze Vlag, tijdschrift gewijd aan letterkunde en kunst (slechts 5 afleveringen, maart-juli 1884). Aan na-genoeg alle belangrijke Vlaamse tijdschriften die

gedurende het laatste kwart van de 19de eeuw verschenen, heeft hij zijn medewerking verleend. Aanvankelijk schreef hij (tot april 1884) in samenwerking met zijn zwager Is. Teirlinck verhalen, novellen en ook drie toneelstukken in de romantische idyllische traditie van Cœnscience. De antiklerikale tendensroman *Arm Vlaanderen* (1884) (z. ook aldaar) betekende het hoogtepunt en tevens het einde van deze literaire samenwerking. Deze roman is een belangrijk sociaal document als tafereel van de schoolstrijd die in Vlaanderen losbrak na de wet van 1879 en als aanklacht van de armzalige sociale toestanden van de Vlaamse boer en arbeider, die uitgebuit werden door de 19de-eeuwse adel, die hij tevens hun minachting van de Vlaamse taal verwijt. Stijns' proza evolueerde steeds verder in de richting van het realisme en romans als *Ruwe Liefde* (1887) en *In de Ton* (1891) zijn de eerste uiting van het naturalistisch streven in de Vlaamse letterkunde. Het naturalisme brak definitief door in *Hard Labeur* (1904) en *Arme Menschen* (een onvoltooide roman, postuum gepubliceerd door H. Teirlinck). In al deze werken komt de wil van de schrijver tot uiting om ons de grauwe werkelijkheid van het arme Vlaanderen te tonen.

R. Stijns' werk werd pas naar waarde geschat door de jongere generatie van Van Nu en Straks, die hem de plaats gaven die hem toekomt: die van schakel tussen de romantici en bezadigde realisten van na 1830 en de jongeren van na 1890.

LITERATUUR: H. Grosemans, *Studie over Reimond Stijns als Novellen- en Romanschrijver*, in *Tijdschrift van het Willemshonds* (1898, p. 354-370); - F.V. Toussaint van Boelaere, *Zurkel en Blauwe Lavendel* (1926, p. 35-60); - L. Baekelmans, *Vier Vlaamsche Prozaschrijvers* (1931, p. 73-88).

RAYMOND VERVLIET